

แผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมเพื่อชีวิตมั่นคง
พ.ศ. 2550 - 2554
ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1
(พ.ศ. 2550 - 2554)

โดย
คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์	5
3. เป้าหมายการปฏิบัติงานในช่วง 5 ปี	5
4. การแปลงแผนยุทธศาสตร์ให้เป็นแผนปฏิบัติงาน	5
5. การดำเนินมาตรการตามแผนงานที่ภาคส่วนต่าง ๆ นำไปดำเนินการ	7
5.1 แผนงานการจัดสวัสดิการสังคมเชิงรุกแก่ผู้รับบริการสวัสดิการสังคม (ตัวอย่างเนื้องาน)	7
5.2 แผนงานการคุ้มครองสิทธิทางสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน (ตัวอย่างเนื้องาน)	23
6. การดำเนินมาตรการตามแผนงานที่ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการ สังคมแห่งชาติ	27
6.1 แผนงานพัฒนางาน การบูรณาการ กลไกการจัด สวัสดิการสังคมขององค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน	27
6.2 แผนงานพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และกฎหมายเพื่อสนับสนุน งานสวัสดิการสังคม	34
7. การสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงาน	37
8. กลไกการบริหารงานและบริหารกองทุน	39
9. การกำกับ ดูแล การติดตามและประเมินผล	40

1. บทนำ

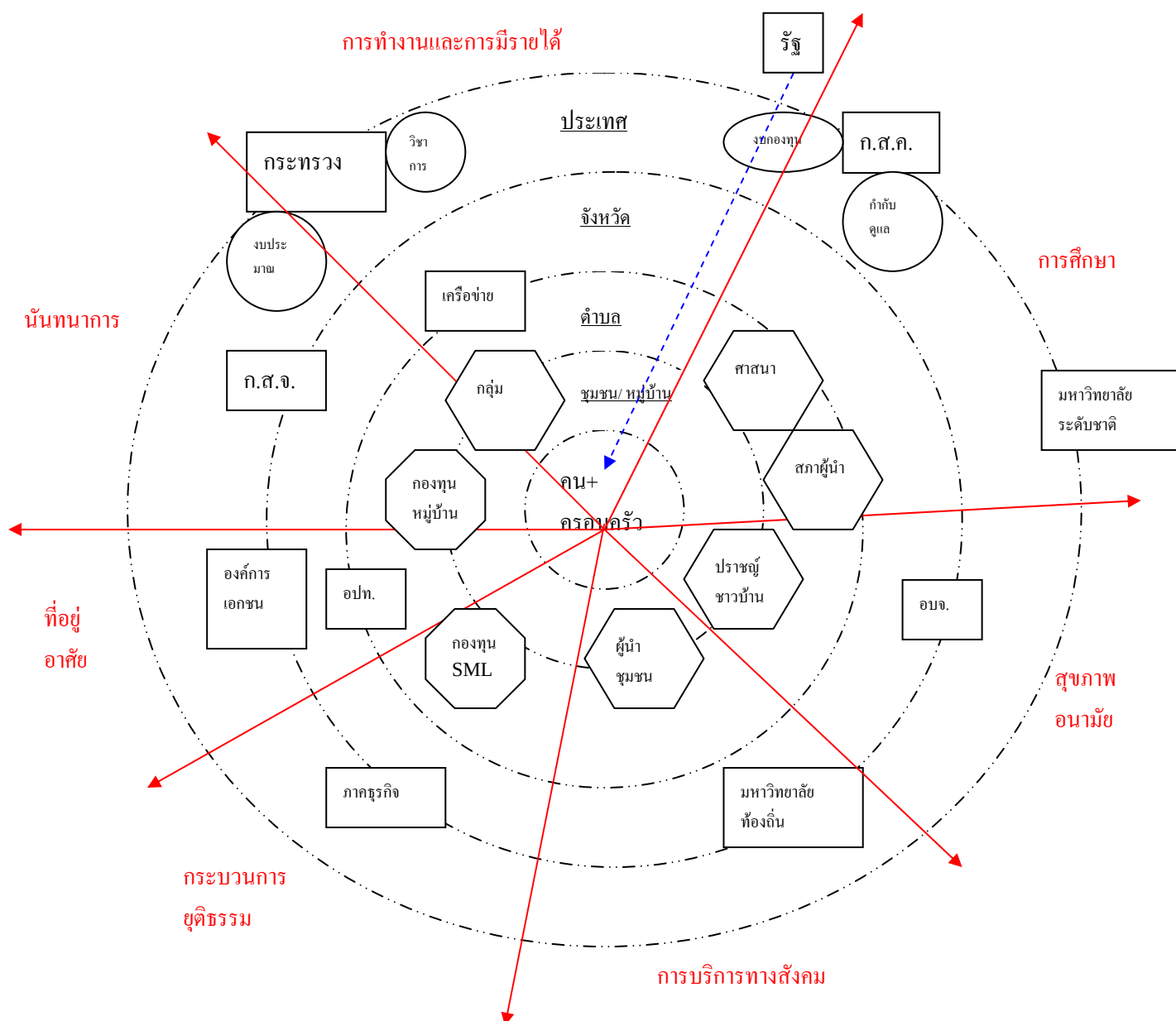
งานสวัสดิการสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ต่อสังคมไทย คนจำนวนมากต่างมีความเข้าใจต่อเรื่องนี้แตกต่างกันไป บางคนมองงานสวัสดิการสังคมในมุมกว้าง แต่บางคนเข้าใจว่างานสวัสดิการสังคม เป็นเพียงการสงเคราะห์ หรือช่วยบรรเทาปัญหาให้แก่กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสและผู้เดือดร้อนในสังคมเท่านั้น

ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ที่ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (ก.ส.ค.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็น ประธานจัดทำแผนแม่บทการจัดสวัสดิการสังคม และ ก.ส.ค. ได้มีมติให้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้ เกิดผลตามเป้าหมายที่ระบุในแผนแม่บทด้วย

ก.ส.ค. ได้มีมติเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2549 เห็นชอบหลักการและเนื้อหาของแผน ยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550-2554 ที่ยกร่างโดย คณะอนุกรรมการ นโยบายและแผน ใน ก.ส.ค. โดยความร่วมมือของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และให้ถือเป็นแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมแม่บท ตามมาตรา 13 (3) แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และ ก.ส.ค. ได้มีมติเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550 เห็นชอบแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมเพื่อชีวิตมั่นคง พ.ศ. 2550-2554 ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550-2554

เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมเข้าใจทิศทาง และแนวทางการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในบทนำจึงได้ นำเสนอแผนภาพเกี่ยวกับประเภทและกลไกการจัดสวัสดิการสังคมแบบพหุลักษณะ ซึ่งเป็นการจัด สวัสดิการสังคมที่หลายภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคม มิใช่หน่วยงานส่วนกลาง ภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว ดังต่อไปนี้

แผนภาพ : ประเภทของงานสวัสดิการสังคมและกลไกการจัดสวัสดิการสังคมแบบพหุภาคี

คำอธิบายแผนภาพ

- 1) เส้นประแสดงให้เห็นขอบเขตของสังคมในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน/หมู่บ้าน ชุมชนท้องถิ่น (เขต อบต. /เขตเทศบาล) จังหวัด ระดับชาติ
- 2) พื้นที่ว่างระหว่างเส้นลูกศรแต่ละเส้น แสดงให้เห็นถึงขอบข่ายการจัดสวัสดิการสังคมทั้ง 7 ประเภท ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทำและรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านกระบวนการยุติธรรมและด้านบริการสังคมทั่วไป ซึ่งการจัดสวัสดิการทั้งหลายเหล่านี้ต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของ

กลุ่มเป้าหมายด้วย ประชาชนทุกคนในประเทศไทยพึงได้รับสวัสดิการสังคมทุกประเภท แต่ปริมาณความช่วยเหลือในบางประเภทจากหน่วยงานต่างๆ ภายนอก ที่นอกเหนือจาก สิทธิขั้นพื้นฐานอาจได้รับไม่เท่ากัน ขึ้นกับขีดความสามารถในการดูแลช่วยเหลือตนเองและ ของชุมชนตน ความต้องการและความพึงพอใจของแต่ละคน และขีดความสามารถในการ ให้บริการจากรัฐซึ่งต้องเน้นการแก้ไขปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนบางด้านก่อน

- 3) ภาพหกเหลี่ยมแสดงให้เห็นถึงบุคคลและ/หรือองค์กร (ภาคีพัฒนา) ภายในชุมชน และภาพ สีเหลี่ยมแสดงให้เห็นถึงหน่วยงานภาคีภายนอกที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมในระดับ ต่างๆ ซึ่งต่างก็มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป เพื่อดำเนินการ และ/หรืออำนวยความสะดวกให้เกิด ระบบและบริการสวัสดิการสังคมแก่คนที่อยู่ในสังคมที่ตนเองเกี่ยวข้อง บทบาทหน้าที่ของ บุคคลและ/หรือองค์กรเหล่านี้ ควรมีการประสานเชื่อมโยงกันแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดผล กระทบเชิงบวกแบบทวีคูณ (Synergy effect)
- 4) ลูกศรเส้นทึบที่ชี้ออกมาจากศูนย์กลางของแผนภาพ หมายถึง คนและครอบครัวต่างๆ ต้อง ตระหนักและสนใจที่จะแก้ไขปัญหาของตน ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา ความเดือดร้อน หรือ ประเด็นที่ต้องการแก้ไข ทั้งในระดับครอบครัวและสังคมของตน จากนั้นบุคคลและ/หรือ องค์กรต่างๆ ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การระดมทรัพยากรทั้งจากภายในและ ภายนอกชุมชน (โดยเริ่มจากภายใน) การติดตาม กำกับการดำเนินงานและประเมินผลการ ทำงานว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด อันจะทำให้เกิดการปรับปรุงเป้าหมาย และวิธีการ ทำงานต่อไปในอนาคต ในทำนองเดียวกัน องค์กรภายนอกก็ต้องพยายามจัดระบบการ สนับสนุนทั้งด้านวิชาการและงบประมาณที่จำเป็น เพื่อเสริมให้การจัดสวัสดิการสังคมประเภท ต่างๆ ตามความต้องการของชุมชนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน
- 5) ลูกศรเส้นประที่ชี้จากระดับประเทศไปสู่ระดับที่เล็กกว่า หมายถึง การทำหน้าที่ขององค์กร ระดับชาติ ซึ่งมีบทบาทในการวิเคราะห์ภาพรวม อาจเสนอทิศทางในการจัดสวัสดิการสังคมที่ ตอบสนองความเร่งด่วนของปัญหาระดับชาติ และอาจเป็นปัญหาที่ระดับชุมชนหรือชุมชน ท้องถิ่นมองข้ามไป ดังนั้น ในกรณีนี้ องค์กรทั้งสองระดับพึงแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานในระดับท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาในระดับชาติไปใน เวลาเดียวกันด้วย บทบาทที่สำคัญขององค์กรระดับที่สูงกว่า คือ การกำหนดทิศทางอย่าง กว้างๆ การสนับสนุนเชิงวิชาการ ทรัพยากร และเน้นการจัดกระบวนการ ระบบกลไกการ ทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ระดับพื้นที่ มีอิสระในการเลือกกิจกรรมและรายละเอียดการ ดำเนินงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะปัญหาและความต้องการ ตลอดจนขีด ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน และที่สำคัญ คือ แต่ละชุมชนเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาจากการใช้ทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่เป็นสำคัญ ภาครัฐและ องค์กรภาคีจากภายนอกจะเข้าไปหนุนเสริม ไม่ยึดเยียด ครอบงำความคิด และวิธีการปฏิบัติ

- 6) ภาพแปดเหลี่ยม แสดงให้เห็นถึงทรัพยากรในท้องถิ่น หมายรวมถึง ความคิด เวลา อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เงินสมทบ เงินบริจาค แรงงาน รวมทั้ง การใช้รายได้จากกองทุนประเภทต่างๆ ในชุมชน ทั้งที่เกิดจากการสนับสนุนจากภาครัฐ อาทิ ดอกผลจากเงินกองทุนหมู่บ้าน กองทุน SML และ/หรือ เงินที่ได้จากการสนับสนุนของกระทรวงต่างๆ ให้ทำกองทุนหมุนเวียนในอดีต เช่น กองทุน กขคจ., ฯลฯ หรือที่เกิดจากการจัดทำของชุมชนเอง เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ หรือแม้กระทั่ง กองทุนฌาปนกิจ ก็ตาม

โดยที่รัฐบาลได้ให้ความสนใจเรื่องการแก้ไขปัญหาความยากจนและการลดละเลิกอบายมุขเป็นกรณีพิเศษ อีกทั้งยังได้มีนโยบายจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และองค์การเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและประเด็นในพื้นที่ ดังนั้นจึงมีการระบุประเด็นดังกล่าวไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ด้วย

แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้จะเน้นส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับ ก.ส.ค. เป็นสำคัญ ในขณะเดียวกัน จะระบุทิศทางการพัฒนางานสวัสดิการสังคมอย่างกว้างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์และภาคเอกชน ได้กำหนดโครงการต่างๆ ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขจริงในพื้นที่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมที่เน้นในเรื่อง “สังคมไม่ทอดทิ้งกัน” “สังคมเข้มแข็ง” และ “สังคมคุณธรรม” ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม ก.ส.ค. ตั้งความหวังว่าภาคส่วนต่างๆ จะพิจารณาทิศทางการพัฒนาตามที่ระบุในแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550-2554 โดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงทวีคูณในระดับชาติ

อนึ่ง เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ เข้าใจทิศทางที่พึงปรารถนาสำหรับการจัดสวัสดิการสังคมไทย จึงได้นำเสนอตัวอย่างแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมที่รวบรวมจากมติที่ประชุมในเวทีประมวลความคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและสามารถจัดทำแผนปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ศึกษา สร้างความเข้าใจ แนวทางในการปฏิบัติงาน และสามารถส่งเสริมและพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมให้เป็นไปตาม เป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลกระทบเชิงทวิคูณ นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางและคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติด้วย

3. เป้าหมายการปฏิบัติงานในช่วง 5 ปี

3.1 หมู่บ้าน/ชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทยอย่างน้อยร้อยละ 50 มีการจัด “ระบบสวัสดิการชุมชน” ช่วยเหลือกันเอง

3.2 ผู้ถูกทอดทิ้งในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มคนยากจน กลุ่มคนพิการ และกลุ่มผู้สูงอายุ อย่างน้อยร้อยละ 90 ได้รับการดูแลจากระบบสวัสดิการแบบพหุลักษณะ (ทั้งจัดโดยภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และ องค์กรภาคธุรกิจ)

3.3 หมู่บ้าน/ชุมชนยากจนอย่างน้อยร้อยละ 50 ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงและมีความเข้มแข็ง

3.4 จำนวนเยาวชนที่เล่นการพนันผิดกฎหมายลดลงอย่างน้อยร้อยละ 50

3.5 เยาวชนไทยอย่างน้อยร้อยละ 75 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และชุมชน

3.6 ประชาชนไทยทุกคนได้รับหลักประกันจากความเสี่ยงภัยในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และทรัพย์สิน ทั้งจากภัยธรรมชาติ และภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น

3.7 คนในประเทศไทยทุกคนได้รับบริการด้านสวัสดิการสังคมจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรประชาชน และประชาสังคม อย่างเหมาะสม และสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

4. การแปลงแผนยุทธศาสตร์ให้เป็นแผนปฏิบัติงาน

แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดให้มีประเด็นยุทธศาสตร์ 7 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ยุทธศาสตร์การเสริมพลังและกระจายอำนาจให้แก่พันธมิตรในการจัดสวัสดิการสังคม ยุทธศาสตร์การป้องกันปัญหาสังคมโดยการสร้างความรู้ ค่านิยม และวิถีการดำรงชีวิตใหม่ ยุทธศาสตร์การสร้างสมรรถนะของระบบงาน และวิธีการปฏิบัติงาน โดยใช้การวิจัยและพัฒนา การจัดการความรู้ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการรวมพลัง

เพื่อเพิ่มเป็นทวีคูณ (Synergy) ในการปฏิบัติงานของภาคส่วนต่างๆ โดยพัฒนาระบบและแนวทางการบูรณาการงานขององค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน ยุทธศาสตร์การสร้างเอกภาพในการบริหารแผนยุทธศาสตร์โดยสร้างความเข้มแข็งแก่หน่วยงานกลางที่ดูแลงานสวัสดิการสังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และการปฏิรูปกฎหมายที่ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมรูปแบบต่างๆ

และเพื่อให้สามารถดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพในแผนยุทธศาสตร์ฯ จึงกำหนดกลยุทธ์หลัก ๆ สำหรับดำเนินการจัดสวัสดิการสังคม รวม 11 กลยุทธ์ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ กลยุทธ์วิจัย/จัดการความรู้ กลยุทธ์รณรงค์/ให้การศึกษา กลยุทธ์การมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ กลยุทธ์การบูรณาการงานในพื้นที่ กลยุทธ์การใช้ทุนทางสังคม กลยุทธ์การเงิน/การคลัง กลยุทธ์การออกกฎระเบียบและการใช้ระเบียบ กลยุทธ์การใช้มาตรการทางสังคม กลยุทธ์การปรับปรุงคุณภาพบริการ กลยุทธ์การจัดการการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา และกลยุทธ์การเสริมสร้างสถาบันสวัสดิการสังคม

โดยได้แบ่งเป็นแผนงานหลักๆ 4 แผนงาน คือ

4.1 แผนงานการจัดสวัสดิการสังคมเชิงรุกแก่ผู้รับบริการสวัสดิการสังคม

4.2 แผนงานการคุ้มครองสิทธิทางสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน

4.3 แผนงานการพัฒนางาน การบูรณาการกลไกการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาครัฐ เอกชนและชุมชน

4.4 แผนงานพัฒนาระบบการเงิน การคลังและกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม

แผนยุทธศาสตร์ 5 ปีฯ ได้ระบุมาตรการในแต่ละแผนงานอย่างคร่าว ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรการที่อยู่ในแผนงานการจัดสวัสดิการสังคมเชิงรุก และมาตรการในแผนงานการคุ้มครองสิทธิทางสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน มาตรการต่างๆ เหล่านี้เกิดจากการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาเร่งด่วนของประเทศ และใช้หลักการ และกระบวนการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งภาคส่วนต่างๆสามารถนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับเงื่อนไขสถานการณ์ความพร้อม และความต้องการของตน ทั้งนี้แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ได้มีการรวบรวมตัวอย่างเนื้อหา (ที่สามารถพัฒนาให้เป็นโครงการได้ต่อไป) ของแต่ละแผนงานไว้ด้วยแล้ว

สำหรับการดำเนินงานตามมาตรการในแผนงานพัฒนางาน การบูรณาการกลไกการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาครัฐ เอกชนและชุมชน และแผนงานพัฒนาระบบการเงิน การคลังและกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของ ก.ส.ค. ที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติงานรองรับ ตามเนื้อหาที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ต่อไป

5. การดำเนินมาตรการตามแผนงานที่ภาคส่วนต่าง ๆ นำไปดำเนินการ

5.1 แผนงานการจัดสวัสดิการสังคมเชิงรุกแก่ผู้รับบริการสวัสดิการสังคม (ตัวอย่างเนื้องาน)

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) มาตรการดูแลทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาและเด็กเล็ก (แรกเกิด – 6 ปี)
- 2) มาตรการดูแลและพัฒนาเด็กในวัยเรียน ป. 1 – ม. 6 (7-18 ปี)
- 3) มาตรการพัฒนาเยาวชน (17-22 ปี)
- 4) มาตรการสร้างสวัสดิการสังคมสำหรับวัยทำงาน
- 5) มาตรการสร้างสวัสดิการสังคมสำหรับวัยสร้างสถาบันครอบครัว
- 6) มาตรการสร้างสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ
- 7) มาตรการสร้างสวัสดิการแก่ผู้พิการ

ประเด็นเชิงนโยบาย

- 8) มาตรการลด ละ เลิกอบายมุข
- 9) มาตรการแก้ไขปัญหาความยากจนโดยภาคประชาชน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) มาตรการดูแลทารกตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาและเด็กเล็ก (แรกเกิด – 6 ปี)

1.1 การสร้างหลักประกันอาหารและสุขภาพให้แก่ทารกในครรภ์มารดาจนถึง 5 ปี (เฉพาะครอบครัวที่มีฐานะยากจน) วัตถุประสงค์: - เด็กอายุ 1-5 ขวบทุกคนมีสุขภาพะที่ดี (ทั้งด้านร่างกาย สมอง จิตใจ)	เนื้องาน: ก) ส่งเสริมและสนับสนุนให้แม่ที่ตั้งครรภ์ทุกคนไปฝากท้อง และได้รับความรู้ในการดูแลบุตรที่ถูกต้องทุกคน ข) ส่งเสริมและสนับสนุนให้แม่ได้รับสารอาหาร ค) ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้นานที่สุด ง) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับอาหารและของเล่นที่เหมาะสม จ) ส่งเสริมและสนับสนุนให้แม่มีอุปกรณ์ วัสดุที่เหมาะสมในการเลี้ยงบุตร ฉ) ส่งเสริมให้เด็กได้รับวัคซีนตามกำหนด ช) การให้บริการแก่แม่และเด็กอาจทำโดยอาสาสมัคร กลุ่ม ชุมชน สถาบันในสังคม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานรัฐ ซ) ขึ้นทะเบียนอาสาสมัครที่จะทำงานด้านนี้ - ณ)อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัคร กลุ่ม ชุมชน สถาบันทางสังคม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
---	--

	ญ) จัดงบประมาณอุดหนุนโดย พม. และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เน้นเฉพาะ ครอบครัวยากจนก่อน) เพื่อจัดอาหาร อุปกรณ์เลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม แก่สุขภาพะ ของเด็กอย่างสม่ำเสมอจนเด็กอายุครบ 5 ปี
1.2 การส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนา เลี้ยงดูเด็กเล็กสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กใน ชุมชน และในสถานประกอบการ (อายุ 2-6 ปี) วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมให้พ่อ-แม่ได้มีโอกาสดูแล บุตรของตนเองอย่างใกล้ชิด - เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการดูแลอย่างได้ มาตรฐาน เหมาะสมแก่วัย	เนื้องาน ก) สนับสนุนให้โรงงาน/สถานประกอบการจัดตั้งศูนย์เลี้ยงเด็ก กลางวัน โดยใช้มาตรการลดหย่อนภาษี และการ ประชาสัมพันธ์สถานประกอบการที่ร่วมโครงการ ข) ส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อเลี้ยงดูเด็กในชุมชน และ ร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง (กรณีที่ไม่ใช่สถานรับ เลี้ยงดูของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ เอกชน) ค) จัดสรรงบประมาณให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทุก แห่ง ง) จัดทำมาตรฐานสถานรับเลี้ยงเด็ก อุปกรณ์ ของเล่น เครื่องมือ เครื่องใช้ (เน้นการพัฒนาสมองมากขึ้น) และ ผู้ดูแลเด็กรวมทั้งอาสาสมัครเยี่ยมครอบครัว จ) ออกติดตามคุณภาพของแต่ละแห่งอย่างสม่ำเสมอ ฉ) พัฒนาคุณภาพของบุคลากรที่ดูแลเด็ก (ทั้งพี่เลี้ยง ผู้ดูแล อาสาสมัคร) อย่างเข้มข้น ณ) มีการประเมินคุณภาพของผู้ดูแลเด็ก และอาสาสมัคร ทุก 3 ปี โดย พม. หรือองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น (โดย ประสานความร่วมมือทางวิชาการจากสถาบันการศึกษา หรือองค์กรเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ) แล้วแต่ กรณี ช) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนอาสาสมัครที่ออกติดตาม เยี่ยมเยียนครอบครัวที่เลี้ยงดูเด็กเองหรือกลุ่มเลี้ยงดู ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ฌ) จัดทำศูนย์เลี้ยงดูเด็กต้นแบบ (เน้นการพัฒนาสมอง) จังหวัดละ 1 แห่งและใน กทม. (พม. ร่วมกับ องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น กรมสุขภาพจิต และ สถาบันการศึกษา)

2) มาตรการดูแลและพัฒนาเด็กในวัยเรียน (7-18 ปี) ป. 1 – ม. 6

2.1 การสร้างหลักประกันให้เด็กทุกคนได้เรียนฟรีอย่างแท้จริงและทั่วถึงโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ วัตถุประสงค์ - เด็กทุกคนมีโอกาสได้เรียนโดยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ	เนื้องาน ก) ส่งเสริม สนับสนุนให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน มีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนในพื้นที่ ข) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมดูแลค่าใช้จ่ายของนักเรียน และเปิดโอกาสให้วิสาหกิจชุมชนเข้ามาประมูลจัดเสื้อผ้า สิ่งของ และอาหารให้นักเรียนเพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มคุณภาพสินค้า ค) จัดเครื่องมือ อุปกรณ์การศึกษาสำหรับนักเรียนผู้พิการอย่างทั่วถึง ง) จัดหาอาสาสมัครช่วยเรื่องการเรียนรู้ของผู้พิการ จ) ขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางการเข้าเรียนในพื้นที่ของเด็กที่มีอายุครบเกณฑ์ ฉ) พัฒนาระบบการยืมหนังสือ และอุปกรณ์การเรียนในแต่ละโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช) ศึกษาวิจัยความครอบคลุม ต่อเนื่อง ข้ำซ้อนของทุนการศึกษาแต่ละประเภท ซ) ตั้งสถาบันผลิตที่มีอยู่ในปัจจุบัน บุคลากรสำหรับเด็กพิเศษ รับอบรมผู้จบปริญญาตรีตลอดแผน 2,500 คน
--	--

2.2 การพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย ใฝ่อดออม พร้อมช่วยเหลือสังคม โดยจัดระบบป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียนตั้งแต่ต้นทาง วัตถุประสงค์ - เด็กทุกคนเป็นเด็กดี มีใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และมีสำนึกสาธารณะและทำงานเพื่อส่วนรวม - เด็กทุกคนรู้จักอดออม ขยัน อดทน - ไม่ก่อปัญหาสังคม	เนื้องาน ก) พัฒนาความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครูทุกระดับ ข) สอดแทรกสาระของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นอาสาสมัครในหลักสูตรปกติ (มิใช่ให้ท่องจำ แต่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้) ค) เพิ่มกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ง) เพิ่มเงื่อนไขการเป็นคนดี คนขยัน คนเอื้อเฟื้อ และเป็นอาสาสมัครที่ดีสำหรับการสอบผ่านแต่ละหลักสูตร รวมทั้งการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรอื่นๆที่สูงขึ้น จ) ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมออมเงิน กิจกรรมสร้างผลผลิตของนักเรียน (economic ntreprenurship) ฉ) ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้แก่นของศาสนาด้วยการเรียนรู้เสริมหลักสูตรและการลงมือกระทำ ช) ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยสามารถของบสนับสนุนบางส่วนจากหน่วยงานกลาง ซ) พัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน และโครงการบำเพ็ญประโยชน์และป้องกันปัญหาสังคมของนักเรียน ฌ) กำหนดให้ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนในการเฝ้าระวังฯ เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของโรงเรียนและผู้บริหาร ฎ) ทดสอบและพัฒนาเครื่องมือทางจิตวิทยาและการทำงานสมองมาประเมินความเสี่ยงของเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำรุนแรงประเภทต่างๆ (MEGA tool)
--	--

2.3 โครงการพัฒนาให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น รู้จักตนเองและเท่าทันโลก วัตถุประสงค์ - เด็กทุกคนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ของตนเองได้ - เด็กทุกคนรู้จักชุมชน รู้จักความเป็นไทย - เด็กเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ความรู้ที่เป็นสากล - เด็กสามารถตัดสินใจเลือกแนวทาง ดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับวัย	เนื้องาน ก) เน้นการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนทั้ง ในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นเรื่องความ เข้าใจภูมิปัญญาไทย วิถีไทย และอาชีพที่เหมาะสมกับ ท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ข) เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน สภา ผู้รู้ สภาผู้นำ และผู้ปกครอง ค) เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์และเป็น กระบวนการ (experiential learning process), การ เรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา (problem solving) , การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ, และ การเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ง) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสื่อสารสารสนเทศ เพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้
2.4 โครงการพัฒนาเด็กนอกระบบ โรงเรียนที่เน้นการยอมรับความสามารถ ของเด็ก การพัฒนาศักยภาพและการมี ส่วนร่วมของเด็ก วัตถุประสงค์ - เด็กนอกระบบโรงเรียนทุกคนมีโอกาส เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามความสนใจ ของตน โดยจะเน้นเรื่องการอ่านออก เขียนได้ การ คำนวณ การมีทักษะชีวิต การเข้าสังคม การ สร้างเป้าหมายชีวิต และความรู้ด้านการ ประกอบอาชีพ เป็นสำคัญ นอกนั้น ขึ้นอยู่ กับความ สนใจส่วนบุคคลของเด็กแต่ละคน	เนื้องาน ก) การสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สาขาต่างๆในชุมชน รวมทั้งจัดระบบสมนาคุณที่เหมาะสมให้แก่เจ้าของแหล่ง เรียนรู้ที่เป็นเอกชน ข) การพัฒนาคุณภาพของครูข้างถนน และครูอาสา ค) จัดทำมาตรฐานการประเมินความสามารถด้านต่างๆของ เด็กนอกระบบโรงเรียน และระบบเทียบโอนความสามารถ นั้นๆกับระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน ง) การจัดระบบ “ให้” และ “รับ” ให้แก่ผู้เรียนนอกระบบ โรงเรียน (เด็กจ่ายคูปองเมื่อไปขอเรียนจากแหล่งเรียนรู้ และต้องช่วยทำงานบริการสังคมเพื่อจะได้รับคูปอง) จ) การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ด้อยโอกาส ฉ) การจัดระบบประสานงานระหว่างแหล่งเรียนรู้ต่างๆกับ หน่วยงานที่ดำเนินการด้านแก้ไขปัญหาลักษณะ ประเภท ต่างๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของเด็ก ช) ควบคู่ไปกับการสร้างความสามารถให้แก่เด็ก การพัฒนา สื่อการสอนที่กระตุ้นความสนใจ และเหมาะสมต่อเด็ก

3) มาตรการพัฒนาเยาวชน (19 - 25 ปี)

3.1 การป้องกันปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเยาวชน (ติดเกมออนไลน์ ยาเสพติด สิ่งเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าว หมกมุ่นทางเพศ ฯลฯ) วัตถุประสงค์ : - เยาวชนมีจุดหมายในชีวิต - เยาวชนลดการหมกมุ่นเรื่องเพศ ยาเสพติด สิ่งเสพติด บริโภคนิยม และแฟชั่น - เยาวชนบรรเทาการใช้ความรุนแรง - เยาวชนมีความสุขจากการประสบความสำเร็จในดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ “เน้นสร้างเอนดอร์ฟิน (endorphine) ให้แก่เยาวชน”	เนื้องาน ก) ควบคุมสื่อ และธุรกิจที่เน้นโฆษณาเพื่อหาประโยชน์จากความลุ่มหลงของเยาวชน รวมทั้งคุมสื่อลามก เกมออนไลน์ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมรายการสื่อที่สร้างสรรค์ ข) หน่วยงานต่างๆ ต้องหันมาร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดมากกว่าเดิมเพื่อแก้ไขปัญหาเยาวชน ค) ขยายโครงการจัดหางานนอกเวลาเรียน ง) กำหนดเงื่อนไขผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และ/หรือเงื่อนไขการทำงานที่ต้องทำงานอาสาสมัครก่อน อาทิ ลูกเสือ, เนตรนารี, รักษาดินแดน, หรือกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม จ) ส่งเสริมให้เยาวชนรวมตัวสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ต่อชุมชน สถาบันที่ตนเองสังกัด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรงบประมาณ และที่ปรึกษา ฉ) เพิ่มกิจกรรมและอาสาสมัครเฝ้าระวังโดยคนในสังคม และชุมชน
---	--

3.2 การฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพเยาวชนไทย วัตถุประสงค์ : - เยาวชนเรียนรู้และเข้าใจในหลักศาสนาวัฒนธรรมไทย และสามารถนำมาประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม - เยาวชนมีความสุขจากการประสบความสำเร็จในดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ “เน้นสร้างเอนดอร์ฟิน (endorphine) ให้แก่เยาวชน”	เนื้อหา : ก) รณรงค์สร้างค่านิยมใหม่ในสังคมอย่างต่อเนื่อง (ทางออกของปัญหามาจากภายใน ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญร่วมกันว่าเยาวชนคืออนาคตของชาติ ผู้ใหญ่ทุกคนทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เน้นความสุขมากกว่าเงิน เส้นทางสู่อนาคตที่ดีมีหลายเส้น คนดีดีกว่าคนเก่ง) ข) ส่งเสริม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์การศาสนา ฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม และมีความสุข โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเยาวชน ค) ส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อให้เยาวชนบรรลุเป้าหมายในการดำเนินชีวิตบางอย่าง และมีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยมีผู้ปกครองร่วมเป็นที่ปรึกษา ง) พัฒนาคุณภาพและบทบาทโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เสริมสร้างสารเอนดอร์ฟิน (endorphine) แก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (นำร่องจังหวัดละ 1 แห่ง) โดยเน้นเรียนอย่างมีความสุขมากกว่าความเป็นเลิศ จ) ขยายผลโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ (เช่น โรงเรียนสัตยาไส โรงเรียนผู้นำ โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ โรงเรียนตาดีกา โรงเรียนคริสต์) ฉ) ขยายผลชุมชนที่เน้นหลักธรรมเป็นแนวในการดำเนินชีวิต (เช่น สันติอโศก)
--	--

4) มาตรการสร้างสวัสดิการสังคมสำหรับวัยทำงาน

4.1 การสร้างเศรษฐกิจพอเพียงแก่คนวัยทำงาน วัตถุประสงค์ - คนวัยทำงานมีหนี้สินน้อยลง - คนวัยทำงานมีเงินออมมากขึ้น	เนื้อหา ก) หน่วยงานสร้างค่านิยมใหม่ และปรัชญาในการดำรงชีวิตในสังคมใหม่ที่เน้นความสุข ความพอเพียงในชีวิตมากกว่าความร่ำรวย ความสะดวกสบาย ข) หน่วยงานให้คนวัยทำงานทุกคนทำบัญชีครัวเรือน ค) ส่งเสริมระบบการออมเงินผ่านระบบกองทุนชุมชน ธนาคาร และการประกันชีวิต ง) ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ตรงความถนัด สนใจ และไม่เบียดบังเวลาของครอบครัวมากเกินไป จ) ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ผู้บริโภคในชุมชน และสถานประกอบการ ฉ) ให้การศึกษาเรื่องการลงทุน การจัดการความเสี่ยง ประโยชน์และโทษของการนำทุนในอนาคตมาใช้ก่อน ช) รวมกลุ่มผู้ที่มีความสนใจตรงกัน หรืออาชีพเหมือนหรือคล้ายกันเพื่อร่วมกันลงทุนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง และเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
4.2 การส่งเสริมการทำงานที่สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว วัตถุประสงค์ : - สามี/ภรรยาสามารถประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการดูแลสมาชิกในครอบครัวอย่างใกล้ชิด - แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสังคม	เนื้อหา ก) ศึกษาวิจัยรูปแบบการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงดูบุตรธิดาอย่างใกล้ชิด ข) ขยายการคุ้มครองการประกันสังคมแก่แรงงานนอกระบบ โดยเชื่อมโยงผ่านกลุ่มอาชีพในชุมชน ค) ส่งเสริมการออมเพื่อจัดสวัสดิการของคนในชุมชน

4.3 โครงการส่งเสริมความมั่นคงให้แก่อาชีพเกษตรกร วัตถุประสงค์ : - จัดตั้งองค์กร สถาบันประกันภัยพืชผลแห่งชาติ - เกษตรกรรายย่อยได้รับการคุ้มครองภัยธรรมชาติ และรับค่าสินไหมทดแทนเมื่อประสบภัย - สถาบันการเงินที่ร่วมโครงการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายย่อยมีความเสี่ยงต่อหนี้สูญน้อยลง - จัดระบบการช่วยเหลือให้ถึงมือผู้เดือดร้อนที่มีประสิทธิภาพ ป้องกันการใช้งบประมาณซ้ำซ้อน หรือรั่วไหล - เกษตรกรมีส่วนร่วมในการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	เนื้อหา ก) ศึกษาวิจัยรูปแบบ และชนิดสินค้าเกษตรกรรมสำหรับการประกันภัยพืชผล ข) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ค) จัดตั้งสำนักงานรูปแบบพิเศษ (SDU) เพื่อรับประกันภัยพืชผล ง) จัดหางบประมาณดำเนินการให้แก่สำนักงานรูปแบบพิเศษที่ตั้งใหม่นี้ จ) เผยแพร่ความรู้เรื่องการประกันภัย และรณรงค์ให้เกษตรกรทำประกันภัยพืชผลของตน จากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดความสามารถมนุษย์จะป้องกัน ฉ) จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินความเสียหาย และจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ประสบภัย เน้นระบบป้องกันคุณธรรมวินัย (Moral hazards)
---	---

4.4 การจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชน วัตถุประสงค์ - ประชาชนมีที่อยู่อาศัยอย่างทั่วถึง	เนื้องาน ก) จัดระบบการใช้ที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมาย, ที่ดินของรัฐ, ที่ดินตำบล, ในลักษณะได้ประโยชน์ร่วมกัน โดยทำสัญญาเช่าเช่าซื้อ หรือซื้อขายระหว่างเจ้าของที่ดิน และประชาชนที่ไม่มีที่ดินและบ้านพักอาศัย ข) จัดการใช้ประโยชน์จากอาคารสูงที่เป็นพื้นที่ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loan - NPL) เพื่อให้ประชาชนที่ขาดแคลนที่อยู่อาศัยได้ใช้ประโยชน์ ค) ส่งเสริมระบบสร้างความเป็นชุมชนในโครงการบ้านเอื้ออาทร ตั้งแต่ก่อนเข้าอยู่อาศัย ง) ขยายโครงการบ้านมั่นคงออกไป ควบคู่กับการจัดระบบกลุ่มและการเรียนรู้ของสมาชิก อีกทั้งการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกเพื่อความยั่งยืนของโครงการ จ) พัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนเมือง และเครือข่ายพันธมิตรของโครงการบ้านมั่นคง ฉ) ดำเนินการพัฒนาศาธารณูปโภคแบบครบวงจรให้แก่โครงการบ้านเอื้ออาทรและบ้านมั่นคง ช) แก้ไขกฎหมาย และระเบียบต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง ซ) พัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงที่มีความพร้อมให้เป็นชุมชนที่ให้บริการดูแลผู้สูงอายุ เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้า เด็กไร้รากเหง้า ฯลฯ โดยได้รับเงินค่าบริการจากรัฐเป็นรายหัว
---	---

5) มาตรการสร้างสวัสดิการสังคมสำหรับวัยสร้างสถาบันครอบครัว

5.1 การจัดบริการเรื่องคำแนะนำ ปรึกษาแก่คู่สมรส วัตถุประสงค์ - ลดอัตราการหย่าร้าง - ลดอัตราการกระทำรุนแรงในครอบครัว - ลดปัญหาช่องว่างระหว่างวัยในครอบครัว	เนื้องาน ก) ส่งเสริมวัฒนธรรมและความเชื่อทางศาสนาที่เตรียมความพร้อมของหนุ่มสาวก่อนแต่งงานกัน ข) จัดตั้งหน่วยให้คำแนะนำแก่คู่สมรสแบบครบวงจร ทั้งของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ค) ให้ความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ครัวเรือน การจัดการความขัดแย้งในครอบครัว ง) ให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็ก การดูแลและขัดเกลาอุปนิสัยเด็ก จ) ให้ความรู้เรื่องการเข้าใจผู้สูงอายุ (กรณีที่เป็นครอบครัวขยาย)
5.2 การสร้างครอบครัวให้เข้มแข็งและ อบอุ่น วัตถุประสงค์ - ครอบครัวเข้มแข็ง	เนื้องาน ก) ส่งเสริมจัดตั้งชมรมครอบครัวช่วยครอบครัวในระดับชุมชน และในระดับเครือข่าย (หรือ จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้เรื่องครอบครัวในระดับตำบล) ข) ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครดูแล เยี่ยมเยียนครอบครัวที่ขาดคนดูแลเด็ก หรือมีผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง ค) ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งครอบครัว อาทิ การท่องเที่ยวสำหรับครอบครัว รวมทั้งการจัดค่ายพักแรมให้แก่ครอบครัว ง) พัฒนาศักยภาพของสถาบันทางศาสนา ชุมชน และส่งเสริมให้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น จ) พัฒนาศูนย์ต่างๆที่มีอยู่ (อาทิ ศูนย์เยาวชน) ให้มีอุปกรณ์เครื่องมือ และกิจกรรมพร้อมต่อการให้บริการสมาชิกของทั้งครอบครัว มีใช้วัยใดวัยหนึ่ง

6) มาตรการสร้างสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

6.1 การับสมองสนองความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้สูงอายุ วัตถุประสงค์ - ลดความเศร้าหมอง และ ความถดถอยทางกาย จิตใจ และสมองของผู้สูงอายุ - เพิ่มทุนทางสังคมให้แก่ ชุมชนและประเทศชาติ	เนื้องาน ก) ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในชุมชนต่างๆ รวมทั้งจัดตั้งเครือข่ายการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ ข) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเป็นการสร้างกิจกรรมเรียนรู้ และสร้างความมีชีวิตชีวา ตลอดจนรักษาขนบประเพณี และภูมิปัญญาที่ดั่งามของไทย (อาทิ กรณี ชมรมผู้สูงอายุที่นครศรีธรรมราช รำโนราห์ และร่วมทานอาหารที่ต่างคนต่างนำมาจากบ้าน) ค) จัดหลักสูตรการศึกษาขั้นสูงที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของกลุ่มผู้สูงอายุ ง) ส่งเสริมและพัฒนางานอาสาสมัครที่ผู้สูงอายุสามารถช่วยได้ จ) จัดหางานอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้สูงอายุ เพื่อไม่ปล่อยให้ศักยภาพเหล่านั้นเสื่อมถอยลงไปได้โดยเปล่าประโยชน์ ฉ) ส่งเสริมการดำเนินงานของ คลังสมอง และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถของตน
6.2 การจัดหาสาธารณูปโภค อุปกรณ์เครื่องมือ และของใช้ที่จำเป็นแก่ผู้สูงอายุ วัตถุประสงค์ - ผู้สูงอายุลดการพึ่งพิงคนภายนอก และมีความสะดวกในการดำเนินชีวิต - ผู้สูงอายุมีความสุข สบายมากขึ้น	เนื้องาน ก) จัดหาสาธารณูปโภค อุปกรณ์ เครื่องมือที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ติดตั้งในแหล่งชุมชน และหน่วยให้บริการต่างๆ ข) ส่งเสริมการขาย อุปกรณ์ เครื่องมือ ของจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุในราคาถูก เหมาะสม โดยอาจผ่านระบบสหกรณ์ หรือรับการอุดหนุนบางส่วนจากรัฐ

7) มาตรการสร้างสวัสดิการแก่ผู้พิการ

7.1 การสร้างความเสมอภาคทางโอกาสแก่ผู้พิการ วัตถุประสงค์ - เพิ่มความเท่าเทียมกันทางโอกาสให้มากขึ้น - ผู้พิการได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองมากขึ้น - ลดการพึ่งพิงคนภายนอก - ผู้พิการได้รับความสะดวก สบายมากขึ้น	เนื้อหา ก) รัฐบาลและทุกองค์กรช่วยกันจัดสาธารณูปโภค อุปกรณ์เครื่องมือ ที่จำเป็นแก่ผู้พิการ ข) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและคุณสมบัติของผู้ให้บริการดูแลผู้พิการเชิงธุรกิจ ค) พัฒนาระบบอาสาสมัครให้มาช่วยดูแลผู้พิการเพิ่มมากขึ้น ง) ส่งเสริมให้อาสาสมัครมีคุณสมบัติและความสามารถในการทำงานกับคนพิการมากขึ้น จ) รัฐให้ทุนอุดหนุนครอบครัวที่เลี้ยงดู ให้การศึกษาแก่ผู้พิการในอัตราที่เพียงพอต่ออัตรา และสอดคล้องกับความเป็นจริง (critical mass management) ฉ) ส่งเสริมให้ครอบครัวดูแลสมาชิกผู้พิการ โดยให้ผลประโยชน์ด้านการลดหย่อนภาษี ช) เร่งรัดการผลิต และพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้พิการ ซ) ตั้งสถาบันทำหน้าที่ผลิตครู และ/หรือผู้ดูแลเด็กพิเศษ อย่างน้อยผลิตให้ได้ 3,000 อัตรา (ความต้องการมีมากถึง 30,000 คน) ฌ) เผยแพร่ความรู้เรื่องภาษามือ อักษรเบล ภาษามือสัมผัส สัญลักษณ์เพื่อการสื่อสารต่างๆ แก่สังคมโดยผ่านสื่อประเภทต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีผู้พิการ ฎ) ให้ความรู้แก่ครอบครัวและชุมชนที่มีผู้พิการ เรื่อง วิธีการดูแล จิตวิทยาและความคิดของผู้พิการ การบริหารความเครียด และความขัดแย้งในครอบครัว ฏ) รณรงค์สร้างทัศนคติของสังคมต่อผู้พิการ ความพิการ ที่ถูกต้องเหมาะสม ฎ) ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กร และเครือข่ายของผู้พิการ เพื่อการเรียนรู้ แก้ไขปัญหาของตนเอง และเพื่อเสนอแนะนโยบาย ฐ) ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้พิการ
--	--

7.2 การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ผู้พิการ วัตถุประสงค์ - เพิ่มรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนผู้พิการ - ผู้พิการได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกแนวทางดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเองมากขึ้น	เนื้อหา ก) อบรม เพิ่มศักยภาพคนพิการในการประกอบอาชีพด้านต่างๆที่เหมาะสม และตรงความสนใจ ข) ส่งเสริมการรวมตัวเป็นองค์กรและเครือข่ายผู้พิการที่ประกอบอาชีพด้านต่างๆเพื่อเพิ่มระดับการเรียนรู้ และอำนาจในการต่อรอง ค) พัฒนาระบบเชื่อมประสานระหว่างความต้องการแรงงานพิการและความต้องการทำงานของแรงงานพิการ ง) จัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมประสาน ซึ่งจะทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองความสามารถในการทำงานของคนพิการ จ) ส่งเสริมให้มีการวิจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคนพิการเมื่อเทียบกับคนไม่พิการที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเดียวกัน ฉ) สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน และการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพของผู้พิการ
--	---

ประเด็นเชิงนโยบาย

8) มาตรการลด ละ เลิกอบายมุข

8.1 การรณรงค์สำนึกค่านิยม สัมมาชีพ วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมค่านิยมในการประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข	เนื้อหา ก) การรณรงค์สร้างกระแสคุณธรรม จริยธรรมและความดีพอเพียงในทุกรูปแบบ ข) สำรวจและเผยแพร่ครัวเรือนและชุมชนปลอดอบายมุข ค) การจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
--	--

8.2 การส่งเสริมสื่อสีขาว ลด ละ เลิก อบายมุข วัตถุประสงค์ - เพื่อให้สื่อมวลชนเป็นพลังสำคัญในการลดละเลิกอบายมุข	เนื้องาน ก) ส่งเสริมสนับสนุนสื่อในการรณรงค์ลดละเลิกอบายมุข ข) จัดประกวดและประกาศเกียรติคุณแก่สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการรณรงค์ ส่งเสริมให้มีการลดละเลิกอบายมุข
8.3 การจัดหาอาชีพใหม่ วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ผู้ที่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขมีทางเลือกในการประกอบอาชีพใหม่	เนื้องาน ก) สํารวจผู้ที่ประสงค์เลิกประกอบอาชีพอบายมุข ข) จัดหาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เลิกประกอบอาชีพอบายมุข
8.4 การส่งเสริมกิจกรรม ลด ละ เลิก อบายมุข โดยชุมชน วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมบทบาทของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลดละเลิกอบายมุข	เนื้องาน ก) สํารวจและจัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ผู้ติดการพนันโดยอาศัยบทบาทขององค์กรและเครือข่ายประชาชนและโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ข) ส่งเสริมกิจกรรมทางเลือกในชุมชนเพื่อการลดละเลิกอบายมุข ค) การเฝ้าระวังและเตือนภัยที่จะเกิดขึ้นจากอบายมุข ง) ใช้มาตรการทางสังคมเพื่อให้เกิดการลดละเลิกอบายมุขในชุมชน
8.5 โครงการจำกัดช่องทางเผยแพร่ อบายมุข วัตถุประสงค์ - เพื่อใช้มาตรการทางสังคมและกฎหมายในการดำเนินการลดละเลิกอบายมุข	เนื้องาน ก) ใช้มาตรการทางกฎหมายแก่ผู้เล่นการพนัน ข) ศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการลดละเลิกอบายมุข รวมทั้งพิจารณามาตรการพื้นที่ในการจำกัดการเล่นการพนัน ค) ออกกฎหมายไม่ให้เด็กและเยาวชนซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ง) นำรายได้จากการยึดทรัพย์สินคดีที่เกี่ยวข้องกับอบายมุขมาใช้ในการลดละเลิกอบายมุขและส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน

9) มาตรการแก้ไขปัญหาคความยากจนโดยภาคประชาชน

9.1 การแก้ไขปัญหาคความไม่มั่นคงในที่ดินทำกิน วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ประชาชนในชนบทมีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อประกอบอาชีพ	เนื้องาน ก) สํารวจสถานการณ์ปัญหาและความพร้อมของชุมชน ข) จัดทะเบียนครอบครัวที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจ สังคมครั้งใหม่ โดยใช้บทบาทของชุมชนในการสำรวจด้วยตนเอง ค) ส่งเสริมการเจรจาเพื่อทำสัญญาเช่าหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์จาก ที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด ง) ดูแลเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้าน สิ่งแวดล้อมและกฎหมาย จ) จัดหาเงินทุนให้ยืมเพื่อใช้ในการเช่าหรือซื้อที่ดิน ฉ) แก้ไขผ่อนปรนเงื่อนไขกฎหมายรวมทั้งให้สิทธิประโยชน์แก่เจ้าของที่
9.2 การแก้ไขปัญหานี้ลีน วัตถุประสงค์ - เพื่อลดภาระหนี้ให้แก่ประชาชน - หลุดพ้นจากการเป็นหนี้สิน	เนื้องาน ก) สร้างสำนึกให้คนตระหนักถึงโทษจากการมีหนี้ ข) ป้องกันการก่อหนี้โดยส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน ค) ส่งเสริมการออมผ่านระบบการออมทุกชนิด ง) ส่งเสริมบทบาทภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชนในการใกล้เคียงหนี้ จ) ปรับหนี้ในระบบให้เป็นหนี้ในระบบ
9.3 การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก วัตถุประสงค์ - เตรียมความพร้อมสำหรับประชาชนด้านการประกอบอาชีพที่เหมาะสม	เนื้องาน ก) ศึกษาการประกอบอาชีพที่เหมาะสมสำหรับประชาชนในชุมชน ข) ส่งเสริมให้เกิดการสรุปบทเรียนของคนในชุมชนในการประกอบอาชีพ ค) จัดทำโครงการนำร่องในการส่งเสริมอาชีพใหม่ที่เกิดจากการวิเคราะห์โครงการอาชีพที่เหมาะสมในอนาคต โดยสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

5.2 แผนงานการคุ้มครองสิทธิทางสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน (ตัวอย่างเนื้อหา)

- 1) มาตรการสร้างสุขภาวะ
- 2) มาตรการพิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิ

1) มาตรการสร้างสุขภาวะ

1.1 การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้คนมีสุขภาวะที่ดี วัตถุประสงค์ : - คนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาวะทางสังคม (ได้รับการยอมรับ โอกาสทางสังคม อยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ดี) และมีสุขภาวะทางจิตวิญญาณที่ดี (รู้เต็มใจที่จะให้และรับความรัก รู้จักเสียสละ ปรารถนาดีต่อผู้อื่น)	เนื้องาน ก) ส่งเสริมการออกกำลังกายในทุกชุมชนองค์กร และครอบครัว ข) ส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพกายและจิตประจำปีตามหน่วยงานของรัฐและเอกชน (เพิ่มร้อยละ 20 ต่อปี) ค) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายสุขภาวะ ง) พัฒนาศักยภาพของชมรม เครือข่ายสุขภาพ และเครือข่ายทางสังคมด้านต่างๆ ที่เน้นการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข รวมทั้งการไม่เบียดเบียนธรรมชาติ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน จ) ส่งเสริมการเรียนรู้แก่นธรรมของศาสนาต่างๆ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ฉ) ให้ความรู้เรื่อง การบริโภคอาหารที่เหมาะสมแก่ทุกวัย ช) กำกับให้ระบบโรงเรียนสนับสนุนการทำความดีเพื่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ ทั้งโดยตัวบุคคลและโดยกลุ่ม
1.2 การป้องกันภัยชนิดต่างๆ วัตถุประสงค์ : - คนประสบภัยต่างๆลดลง - ผู้ประสบภัยได้รับการคุ้มครอง หรือ ค่าชดเชยอย่างเหมาะสมตามอัตรา	เนื้องาน ก) กำหนด และควบคุมมาตรฐานทางสุขภาพและโภชนาการของร้านอาหารและตลาดสด รวมทั้งมีการติดตามอย่างใกล้ชิดโดยผ่านเครือข่ายเฝ้าระวัง ที่ดำเนินการโดยอาสาสมัครชุมชน ลูกเสือ เนตรนารี ฯลฯ ข) ปรับกฎ ระเบียบเพื่อความปลอดภัยในสถานประกอบการ โรงงาน และพื้นที่สาธารณะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ธรรมชาติ และสังคม ค) ขยายประเภทของโรงงาน/สถานประกอบการที่เข้าข่ายการควบคุม ตรวจสอบมาตรการป้องกันภัย หรือผลกระทบเชิงลบต่างๆกับประชาชน ง) ส่งเสริมให้นำเครื่องมือ การประเมินผลกระทบทางสังคม (SIA) และ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ (HIA) มาใช้กับธุรกิจ และกิจการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จ) ใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง จูงใจให้โรงงาน กิจการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เงื่อนไขว่าด้วยความปลอดภัยของคนงานและประชาชน

	ด) ออกกฎหมายบังคับให้สถานบริการบางประเภท (อาทิ ดิสโก้เธค โรงภาพยนตร์ ห้างสรรพสินค้า ฯลฯ) ทำประกันภัยให้ลูกค้าที่มาใช้บริการ โดยเริ่มบังคับใช้ทีละสาขา และเป็นบางพื้นที่ก่อน (ตามความเร่งด่วนและรุนแรงของปัญหา) แล้วค่อยขยายออกไปจนครบ ทั้งนี้ กรมการประกันภัยต้องอำนวยความสะดวกให้อัตราเบี้ยประกันภัยไม่สูงจนเกินไป จนผู้ประกอบการปฏิบัติตามไม่ได้ หรือผลลัพท์ทำให้ผู้ใช้บริการมากไป ข) จัดระบบประกันภัยทรัพย์สินเชื้ออาหารเพื่อผู้มีรายได้น้อย ข) ส่งเสริมการประกันภัยเป็นหมู่คณะในโรงเรียนและสถานประกอบการต่างๆ เพื่อเพิ่มการคุ้มครองให้แก่ประชาชนวัยต่างๆ ณ) เพิ่มพื้นที่สีเขียว สถานที่ออกกำลังกาย และสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสาธารณะในชุมชนให้มากขึ้น ญ) ออกกฎระเบียบเรื่องแนวทางการกำหนดผังเมือง ที่ให้ความสำคัญกับหลักการป้องกันอาชญากรรมด้วย ฎ) ส่งเสริมให้แต่ละชุมชนจัดทำผังชุมชนที่เน้นเรื่องการป้องกันอาชญากรรมปัญหาสังคมอื่น และภัยธรรมชาติด้วย ฎ) ส่งเสริมให้แต่ละชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดระบบเฝ้าระวังภัย (ทั้งภัยธรรมชาติและภัยสังคม) ฐ) กำหนดมาตรฐานการทำงานของ รปภ., พัฒนาขีดความสามารถให้เป็นไปตามที่กำหนด รวมทั้ง ส่งเสริม สร้างแรงจูงใจให้ รปภ. ทำหน้าที่เฝ้าระวังภัยสาธารณะด้วย แทนที่จะดูแลกิจการที่ได้รับค่าจ้างเท่านั้น ท) จัดทำสัญญาเตือนภัยทางสังคมระดับชุมชน และ/หรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เช่น จำนวนคนติดยา, จำนวนคดี, จำนวนคนเป็นหนี้ หรือรายได้ไม่พอใช้, จำนวนทำแท้ง, ฯลฯ) ฒ) อบรมนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนให้รู้แนวทางป้องกันตนเองจากภัยต่างๆ รวมทั้งภัยสังคม อาทิ ปักฉวยและปรากฏการณ์ที่อาจทำให้เกิดการกระทำรุนแรงในครอบครัว, การค้ามนุษย์, การคุกคามทางเพศ
--	--

2) มาตรการพิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิ

2.1 การส่งเสริมความรู้เรื่องสิทธิของประชาชนกลุ่มต่างๆ วัตถุประสงค์ - ประชาชนตระหนักในสิทธิที่พึงได้รับการบริการด้านสวัสดิการสังคม - ประชาชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง - หน่วยงานต่างๆ ให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ	เนื้อหา ก) รณรงค์ให้ความรู้ผ่านสื่อทุกช่องทาง และโดยให้หลายหน่วยงานให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชนเรื่องสวัสดิการสังคม สิทธิ และหน้าที่ของประชาชน ข) อบรบเจ้าหน้าที่ด้านต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมที่มีโอกาสปฏิบัติมิชอบต่อเหยื่อและผู้กระทำผิด อันเนื่องมาจากการขาดความรู้ หรือ เข้าใจผิด
2.2 การส่งเสริมการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของประชาชนโดยประชาชนและชุมชน วัตถุประสงค์ - ประชาชนสามารถเรียกร้องสิทธิที่พึงได้ อย่างชอบธรรมต่อหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง	เนื้อหา ก) ส่งเสริมให้ประชาชนปกป้องสิทธิของตนเอง โดยการร้องเรียนผ่านหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนในท้องถิ่นและในระดับชาติ ข) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การตั้งเครือข่ายเหยื่อ, คนในชุมชน และ/หรือประชาสังคมด้านการปกป้อง คุ้มครองสิทธิของตนเอง และการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ค) ส่งเสริมให้มีการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากหน่วยงานที่หลอกลวง ประมาท เลินเล่อ จนทำให้เกิดผลเสียหายต่อสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ง) จัดตั้งกองทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีกับหน่วยงานรัฐ เอกชนที่มีพฤติกรรมส่ออย่างชัดเจนว่าไม่สนใจ ประมาท หรือ เจตนาทำให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพของคนในชุมชน สังคม ซึ่งเงินกองทุนดังกล่าวอาจขอการสนับสนุนจากรัฐในเบื้องต้น แต่ในอนาคต เงินนี้จะได้จากส่วนหนึ่งของค่าเสียหายที่หน่วยงานต่างๆ ต้องชำระเมื่อแพ้คดี

2.3 การส่งเสริมความสมานฉันท์และความยุติธรรมทางสังคม วัตถุประสงค์ - เพื่อลดความขัดแย้งในสังคม ทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข - ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน	เนื้องาน ก) สร้างความเข้าใจให้แก่สาธารณชนในกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ ข) ส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครและผู้นำชุมชนในการดำเนินงานยุติธรรมสมานฉันท์เพื่อไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่าง ๆ ค) จัดตั้งคลินิกยุติธรรมในชุมชน
2.4 การส่งเสริมสิทธิสวัสดิการแก่ผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษและครอบครัว วัตถุประสงค์ - เพื่อให้คนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษและครอบครัวได้รับสิทธิตามกฎหมาย - เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษและครอบครัวอย่างถูกต้องเหมาะสม - ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ	เนื้องาน ก) ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถึงสิทธิและผลกระทบทางจิตใจแก่ผู้ต้องหา ข) จัดบริการสวัสดิการสังคมและงบประมาณที่เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขัง ครอบครัวและบุตรติดผู้ต้องขัง ค) ติดตามเยี่ยมเยียนและให้การช่วยเหลือผู้พ้นโทษอย่างต่อเนื่องเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ง) สร้างการยอมรับแก่สาธารณชนต่อผู้พ้นโทษ
2.5 การส่งเสริมสิทธิสวัสดิการกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย ผู้พลัดถิ่นและคนต่างด้าว วัตถุประสงค์ - เพื่อให้คนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย ผู้พลัดถิ่นและคนต่างด้าวได้รับสิทธิตามกฎหมาย - เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ต่อกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย ผู้พลัดถิ่นและคนต่างด้าวอย่างถูกต้องเหมาะสม - ป้องกันการเลือกปฏิบัติต่อประชาชน	เนื้องาน ก) กำหนดและสำรวจเป้าหมายกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อยผู้พลัดถิ่นให้ชัดเจน ข) กำหนดแผนงานและหน่วยงานรับผิดชอบหลักเพื่อเป็นเจ้าภาพในการดูแลด้านสวัสดิการ ตามสิทธิพื้นฐานที่กำหนดโดยสหประชาชาติ ค) ดำเนินโครงการเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาและจัดสวัสดิการที่เหมาะสมแก่คนต่างด้าวและครอบครัวที่เข้ามาทำงานทั้งที่ถูกกฎหมายและที่ผิดกฎหมายให้ชัดเจน ง) จัดสวัสดิการ เงินชดเชยและการฟื้นฟูที่เหมาะสมและได้มาตรฐานแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาทั้งโครงการขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จนกลายเป็นผู้พลัดถิ่น

2.6 การจัดหาสวัสดิการที่เหมาะสมให้แก่ผู้ป่วยเรื้อรังที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ วัตถุประสงค์ - ให้บริการตามหลักสิทธิมนุษยชนและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	เนื้องาน ก) สร้างสำนึกครอบครัวและชุมชนในการดูแล ข) กำหนดหน่วยงานหลักในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ค) จัดทำแผนงาน/โครงการและตั้งงบประมาณรองรับในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ โดยคำนึงถึงสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้ป่วยที่พึงได้รับ ง) จัดหาอาสาสมัครเพื่อเข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้
---	---

6. การดำเนินมาตรการตามแผนงานที่คณะกรรมการส่งเสริมการรื้อฟื้นสวัสดิการสังคมแห่งชาติ เกี่ยวข้องโดยตรง

6.1 แผนงานการพัฒนางาน การบูรณาการ กลไกการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- 1) มาตรการพัฒนาองค์กรเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านสวัสดิการสังคม
- 2) มาตรการพัฒนากองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมระดับชาติและพื้นที่
- 3) มาตรการพัฒนาขบวนการอาสาสมัครและสำนักสาธารณะ
- 4) มาตรการพัฒนางาน กลไกและองค์กรดูแลงานสวัสดิการสังคม

1) มาตรการพัฒนาองค์กรเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านสวัสดิการสังคม

1.1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการจัดสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ - เพื่อให้การกำหนดนโยบาย แผน และการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น	เนื้องาน ก) ศึกษาวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ ข) ปรับปรุงระบบการจัดเก็บ การรายงานและการเผยแพร่หรือกระจายข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ให้บริการ ค) พัฒนาระบบการประสานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในงานด้านข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคม ง) พัฒนาระบบเทคโนโลยีข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนและการปฏิบัติ โดยการบูรณาการข้อมูลและจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้ามาใช้ร่วมกัน จ) พัฒนาตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการประเมินสถานการณ์ทางสังคม ฉ) จัดทำโครงการขนาดใหญ่ ให้มีระบบข้อมูลออนไลน์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดระดับชั้นความลับของข้อมูลของผู้รับบริการแต่ละราย
1.2 การพัฒนาระบบจัดการความรู้ของหน่วยงานด้านสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ - ให้องค์กรมีศักยภาพในการทำงานที่สูงขึ้น	เนื้องาน ก) จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการความรู้แก่บุคลากรทุกระดับ ข) ส่งเสริมการจัดการความรู้ในบางองค์การ โดยจัดทำโครงการนำร่องเพื่อขยายผลในโอกาสต่อไป ค) เผยแพร่หน่วยงานที่จัดการความรู้ได้ดีเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ง) ผลิตรายการวิทยากรหลักในการเผยแพร่การจัดการความรู้

2) มาตรการพัฒนากองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมระดับชาติและพื้นที่

2.1 การพัฒนากองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้สามารถกระจายการดำเนินงานลงสู่พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง	เนื้อหา ก) พัฒนาการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมในส่วนกลางและจังหวัด โดยการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเชิงรุกในการเข้าหาปัญหา ให้ความสำคัญกับพื้นที่ กลุ่มเป้าหมายและประเด็น ข) กระจายอำนาจการบริหารจัดการกองทุนให้ภูมิภาคและท้องถิ่นในการดำเนินงาน ค) สร้างเงื่อนไขในการขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนที่เน้นการบูรณาการโครงการในพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาคม และการสมทบงบประมาณจากท้องถิ่น ง) จัดหาแหล่งทุนและสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ เอกชนให้เพียงพอต่อการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม จ) จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการบริหารกองทุนในทุกระดับอย่างใกล้ชิด
--	--

3) มาตรการพัฒนาขบวนการอาสาสมัครและสำนักสาธารณะ

3.1 การสร้างค่านิยมและส่งเสริมการทำงานอาสาสมัคร วัตถุประสงค์ - เพิ่มปริมาณอาสาสมัครกระจายตัวได้ทั่วถึงมากขึ้น - เพื่อให้การคุ้มครองดูแลและจัดบริการสวัสดิการให้อาสาสมัคร - อาสาสมัครมีโอกาส และขวัญกำลังใจในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมยิ่งขึ้น	เนื้อหา ก) รณรงค์ให้เห็นคุณค่าของงานอาสาสมัครและตัวอาสาสมัคร ข) รัฐให้การยอมรับในบทบาทและการทำงานของอาสาสมัคร รวมทั้งให้การดูแลสวัสดิการแก่อาสาสมัครในรูปแบบ ต่าง ๆ เช่น กรณีที่อาสาสมัครประสบภัยเนื่องจากการปฏิบัติงาน ค) ส่งเสริมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ทำงานอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมโยงระบบทำงานอาสาสมัครกับการวัดผลการเรียนและ/หรือสมัครเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไป หรือการสมัครเข้าทำงาน ง) รัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนควรส่งเสริมและกำหนดเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการให้บุคลากรของตนไปทำงานอาสาสมัคร จ) ดำเนินงานตามปณิญาอาสาสมัครไทยและนโยบายการพัฒนางานอาสาสมัครให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
---	---

3.2 การพัฒนาสถาบันและเครือข่ายงานอาสาสมัคร วัตถุประสงค์ - พัฒนาคุณภาพและการประสานของอาสาสมัคร	เนื้องาน ก) พัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัคร ข) ส่งเสริมให้จัดตั้งองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่พัฒนางานอาสาสมัคร ค) ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือสังคมในทุกด้านและในทุกระดับทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด ง) วิจัยและพัฒนางานประเภทใหม่ๆสำหรับอาสาสมัครแต่ละเพศ วัย ความสามารถและความสนใจ
3.3 การพัฒนาสื่อเพื่อสังคม วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมบทบาทของสื่อสารมวลชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม	เนื้องาน ก) ให้ความรู้แก่สื่อเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม งานที่มีผลกระทบเชิงลบ ต่อสังคม รวมทั้งการเสนอข่าวที่สร้างสรรค์ ข) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจสื่อสารมวลชน เปิดพื้นที่สำหรับสื่อเพื่อสังคม ให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้รัฐกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ ค) จัดประกวด เชิดชูเกียรติสำหรับธุรกิจที่มีสื่อเพื่อสังคมดีเด่น ง) ส่งเสริมการดำเนินงานวิเทศชุมชนเพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่ ข่าวสารให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยให้การส่งเสริมสนับสนุนสำหรับวิเทศชุมชนที่เน้นการแก้ไขปัญหาสังคม การพัฒนาสังคมและการดูแลสวัสดิการกันเองของคนในชุมชน จ) ใช้ประโยชน์จากสื่อในการเฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม เช่น บทบาทของวิทยุสมัครเล่นในการรายงานเหตุการณ์และสถานการณ์ทางสังคม ฉ) พัฒนาสื่อบนพื้นที่สาธารณะ หรือชนสงฆมวชนเพื่อสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อคนในสังคม รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ช) พัฒนาสำนึกความรับผิดชอบต่อทางสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบการสื่อสารมวลชนอย่างจริงจัง ซ) ส่งเสริมให้สื่อทุกประเภทกำหนดจริยธรรมในการทำงานแบบมืออาชีพโดยกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมร่วมกัน ควบคู่กับการมาตรการดูแลทางสังคมและกฎหมาย

4) มาตรการพัฒนางาน กลไกและองค์กรดูแลงานสวัสดิการสังคม

4.1 การพัฒนาคุณภาพงานและความเข้าใจต่องานสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ - ประชาชนได้รับสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ - ภาคส่วนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น	เนื้องาน ก) สร้างความเข้าใจเรื่อง อุดมการณ์ หลักการ และประเพณีงานสวัสดิการสังคม ให้หน่วยงานต่างๆ และประชาชนอย่างถูกต้องและเป็นเอกภาพ ข) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย หน้าที่ และบทบาทของทุกภาคส่วนในการร่วมดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมรูปแบบต่างๆ ค) จัดทำเอกสารแนะนำงานสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนทั่วไป ง) พัฒนาการดำเนินงานเฉพาะทางบางด้านให้เป็นแบบมืออาชีพ และต้องมีการกำหนดมาตรฐานงาน รวมทั้ง การออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพ จ) ใช้เครื่องมือใหม่ๆ ที่มีวิชาการรองรับในการทำงานมากขึ้น เช่น การใช้ MEGA tool ในการประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงของเด็กและวัยรุ่นในการกระทำรุนแรง ฉ) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รูปแบบ เทคนิค เครื่องมือการให้บริการสวัสดิการสังคมสาขาต่างๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย รวมทั้งการจัดการความรู้ด้านการทำงาน สวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชน ชุมชน ช) เร่งสร้าง สะสม สืบสาน ศึกษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าด้วยการจัดสวัสดิการสังคม ซ) เน้นการทำงานแบบบูรณาการ และสหวิชาชีพ ฌ) ขยาย/เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานจาก ทำงานเฉพาะด้านมาเป็นจัดการแก้ไขปัญหาแบบครบวงจร (case management) จากงานลักษณะแก้ไขปัญหาเป็นรายปัญหาไปสู่งานการขับเคลื่อนกระบวนการ นโยบาย กฎหมาย โดยใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือมากขึ้น และจากการตามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็น (เน้นการป้องกันปัญหา และการจัดการปัญหาเชิงรุก) ญ) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแบบพหุลักษณะ และให้ยึดเงื่อนไขของพื้นที่เป็นสำคัญ ฎ) ทบทวน ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของสังคม และวิธีการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป
---	---

4.2 การพัฒนาบุคลากรที่ทำงานประจำด้านสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ : - ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่ดีต่องานของตน - ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญ กำลังใจ ได้รับสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม	เนื้องาน ก) พัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมรูปแบบต่างๆ อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ข) จัดระบบแรงจูงใจและจัดสวัสดิการให้คนทำงานด้านสวัสดิการสังคมทุกสาขาอย่างมืออาชีพ และมีประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงกว่าเดิม โดยการออกไปประกอบวิชาชีพรองรับ
4.3 การพัฒนาการบริหารงานสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ : - ประชาชนได้รับสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้มาตรฐาน - กลไกการประสานงาน และการทำงานของแต่ละหน่วยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	เนื้องาน ก) จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์สวัสดิการสังคม สำหรับเป็นคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ต่าง ๆ ข) จัดระบบความร่วมมือในการทำงานของเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งงานด้านเดียวกัน งานต่างสาขา ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบส่งต่อผู้ใช้บริการด้วย ค) ส่งเสริมให้มีกลไกคณะกรรมการนโยบายสังคมด้านสวัสดิการสังคมแบบบูรณาการ (ระหว่างกระทรวง) ง) เน้นการทำงานแบบมืออาชีพ โดยต้องมีการกำหนดมาตรฐานการทำงาน ดรรชนีชี้วัดเป้าหมายการดำเนินงาน และมีการติดตามผล ประเมินผลเป็นระยะ จ) พัฒนาภาคธุรกิจ องค์การเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนให้มีสมรรถนะสูงขึ้น พร้อมทั้งทำหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมแทนหน่วยงานรัฐ โดยรับเงินอุดหนุนตามมาตรฐานการทำงาน และปริมาณงาน ฉ) เน้นการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอนภารกิจไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ / หรือ ชุมชน เป็นผู้ดำเนินงานสวัสดิการสังคม ช) ประสานความร่วมมือระหว่าง ก.ส.ค.กับสถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมพัฒนามาตรฐานงานสวัสดิการสังคม มาตรฐานหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานสวัสดิการสังคมสาขาต่างๆ รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐานหน่วยงานและบุคลากรเหล่านั้น

4.4 การพัฒนาโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การกลางที่ดูแลงานด้านสวัสดิการสังคมแห่งชาติ วัตถุประสงค์ : - คนได้รับสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้มาตรฐาน - กลไกการบูรณาการงานสวัสดิการสังคมมีประสิทธิภาพการดำเนินงานองค์กร	เนื้อหา ก) ขยายสำนักงาน เพิ่มปริมาณและคุณภาพบุคลากร ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ให้มีศักยภาพเหมาะสมกับภารกิจด้านการกำหนดทิศทางงานสวัสดิการสังคมไทยเป็นศูนย์กลางแผนพ่วงงานสวัสดิการสังคม ส่งเสริม กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาคเอกชน ให้การรับรองมาตรฐานของโครงการสวัสดิการสังคมและ ผู้ปฏิบัติงาน ทำทะเบียนกลุ่มเป้าหมาย ทรัพยากรบุคคล และสถาบันที่ทำหน้าที่จัดสวัสดิการสังคม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานสวัสดิการสังคม ข) ควรรวมกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการที่มีขนาดเล็กเข้าด้วยกัน เป็นกองทุนจัดสวัสดิการสังคมไทย และมอบหมายหน้าที่ให้ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (ก.ส.ค.) เป็นผู้บริหาร จัดการ (เช่นเดียวกับ การปฏิบัติงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ที่บริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ) ค) ยกสถานภาพของสำนักงานให้มีสถานะเป็นองค์กรรูปแบบพิเศษในกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยการสรรหาผู้นำหน่วยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับภารกิจของ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (ก.ส.ค.) อันเป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ระดับชาติ ทำหน้าที่ดูแลกิจการสวัสดิการสังคม ซึ่งมีผลต่อการแก้ไขปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน ง) จัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสำนักงานเป็นระยะๆ จ) แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งและกลไกการบริหารจัดการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ
---	--

6.2 แผนงานพัฒนาระบบการเงิน การคลัง และกฎหมายเพื่อสนับสนุนงานสวัสดิการสังคม

- 1) มาตรการพัฒนาระบบการเงิน การคลัง
- 2) มาตรการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดและบริหารงานสวัสดิการสังคม
- 3) มาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม

1) มาตรการพัฒนาระบบการเงิน การคลัง

1.1 การจัดทำแผนการเงินการคลังเพื่อสังคม วัตถุประสงค์ - รัฐใช้งบประมาณเพื่อการจัดสวัสดิการสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	เนื้อหา ก) รัฐออกนโยบาย และกฎหมาย การคลังเพื่อสังคม กระตุ้นให้ภาคธุรกิจหันมาสนใจการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่บุคลากรของตน / ประชาชน หรือ บริจาคเงินให้แก่หน่วยงานรัฐ เอกชนไปดำเนินงานแทน ข) ใช้มาตรการทางภาษีส่งเสริมให้เอกชน วิสาหกิจชุมชน และประชาชนสนใจดูแลผู้ประสบปัญหาสังคม หรือภัยธรรมชาติให้มากขึ้น ค) จัดตั้งหน่วยกลางจัดการทรัพยากร (Resource Management Pool) สำหรับการบริหารเงินที่ได้รับจากการบริจาค เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้ระบบการบริหารของเอกชนเข้ามาประยุกต์ ง) วางแผนงบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหา พื้นฟูบางพื้นที่สำหรับบางกลุ่มเป้าหมายอย่างครบวงจร และเป็นแผนระยะปานกลางถึงระยะยาว(critical mass management) จ) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการของชุมชนที่ให้การคุ้มครองสวัสดิการแก่สมาชิกของตน โดยใช้ระบบสมทบงบประมาณ ฉ) ทบทวนกฎหมายและรูปแบบการบริหารกองทุนสวัสดิการสังคมสำหรับหลายกลุ่มเป้าหมายให้มีความคล่องตัว หลีกเลียงความซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่ต้องใช้หลักการจัดการแบบ critical mass ช) เปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และภาคีประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณ และติดตามผลการใช้งบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการสังคมให้มากขึ้น
---	---

2) มาตรการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดและบริหารงานสวัสดิการสังคม

2.1 การส่งเสริมการระดมทุนภาคธุรกิจและภาคประชาชนเพื่อสังคม วัตถุประสงค์ - ทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆ ถูกนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	เนื้องาน ก) ส่งเสริมให้มีการระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดสวัสดิการสังคม ข) พัฒนาระบบการระดมทุนร่วมกันของประชาชนและองค์กร เช่น ในรูปมูลนิธิชุมชน กองทุนรวมใจสงเคราะห์ชุมชน กองทุนสวัสดิการในระดับชุมชน ค) กำหนดมาตรการในการอำนวยความสะดวก การจูงใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติในการระดมทุนของประชาชนและภาคธุรกิจ
---	---

3) มาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม

3.1 การทบทวน แก้ไขและปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ : - เพื่อคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล - ทำให้สาระของกฎหมายเหมาะสมกับเงื่อนไขทางการเมือง การปกครอง และสถานการณ์ในปัจจุบัน - ขอบเขตทางกฎหมายด้านสวัสดิการสังคมมีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันเองระหว่างกฎหมายหลายฉบับ - มีกระบวนการแก้ไขกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว	เนื้อหา ก) สร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทบทวน จัดทำ และแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมในทุกระดับ ข) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัยทางกฎหมาย เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพประชาชนด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ค) เร่งรัด จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้อื้ออานวยต่อการคุ้มครองสิทธิประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้ได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมและเป็นธรรม ลดโอกาสในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาตกิจการต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน โดยให้ความสำคัญต่อผู้ประสบปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น เด็ก คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาอาชญากรรม ง) จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อลดขั้นตอนและอุปสรรคในการปฏิบัติงานขององค์การสวัสดิการสังคม การแก้ไขกฎระเบียบให้ทันสมัยโดยให้ความสำคัญกับการให้อิสระในการจัดสวัสดิการสังคมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่วนกลางเน้นการวางมาตรฐานกลางทางกฎหมายเท่านั้น การจัดให้มีกฎหมายรองรับการทำงานขององค์กรชุมชน จ) ส่งเสริมให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางภาษีอากรที่เก็บได้จากกิจกรรมที่ล่อแหลมในการก่อให้เกิดปัญหาสังคม การนำเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการรับหรือยึดจากการกระทำความผิดในคดีที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมวงกว้างมาใช้ในการจัดสวัสดิการสังคม
--	---

3.2 การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม วัตถุประสงค์ - เพื่อให้การจัดสวัสดิการสังคมตามที่ระบุไว้ในกฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติ	เนื้องาน ก) พัฒนากลไกและบุคลากรทุกระดับในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ข) ส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาคีทุกระดับในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านการจัดสวัสดิการสังคม ค) ให้สังคมรับรู้และเข้าใจในสิทธิ และกลไกการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคม
---	---

7. การสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงาน

7.1 กระทรวง ทบวง กรม นำแผนปฏิบัติการไปจัดตั้งงบประมาณประจำปีรองรับ

7.2 คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำโครงการรองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

7.3 ส่งเสริมให้มีการระดมทุนจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม ได้แก่ การบริจาคเงินเข้ากองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนของภาคประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและภาคธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น มูลนิธิชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมได้อย่างสะดวกและคล่องตัวขึ้น

7.4 การขอตั้งงบประมาณกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ตามแนวทางการจัดสรรเงินกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ปีงบประมาณ 2550 – 2554 ดังนี้

แนวทางการจัดสรรเงินกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมตามแผนปฏิบัติการฯ

แผนงานโครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม
		2550	2551	2552	2553	2554	
1. แผนงานการจัดสวัสดิการสังคมเชิงรุก 1.1 เชิงพื้นที่ 6,730 อบต. 1,145 เทศบาล	ร้อยละ 50	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500
1.2 เชิงกลุ่มเป้าหมายและเชิงประเด็นนโยบาย - กลุ่มผู้ถูกทอดทิ้ง ล้านคน (ระหว่างการสำรวจ) - เยาวชนเล่นการพนัน 2 ล้านคน - คนจน 9.0 ล้านคน - หมู่บ้านยากจน 16,735 ชุมชน	ร้อยละ 90 ร้อยละ 50 ร้อยละ 50	700	700	700	700	700	3,500
2. แผนงานคุ้มครองสิทธิสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชน	ทุกคนได้รับหลักประกัน	600	600	600	600	600	3,000
3. แผนงานพัฒนางาน การบูรณาการ กลไก และการบริหารจัดการ		200	200	200	200	200	1,000
4. แผนงานพัฒนาระบบการเงินการคลังและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม	1 กองทุน ส่วนกลางและ 76 กองทุน จังหวัด						
หมายเหตุ ขอรับการจัดสรรงบประมาณกองทุนเพิ่มเป็นรายปี ในวงเงินที่ใช้ไปในแต่ละปี ให้กองทุนมีวงเงินปีละอย่างน้อย 3,000 ล้านบาท ทุกปี	รวม	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000

8. กลไกการบริหารงานและบริหารกองทุน

8.1 การใช้กลไกคณะกรรมการชุดต่างๆตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (ก.ส.ค.) คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด (ก.ส.จ.) และคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร (ก.ส.ก.) เป็นกลไกกำหนดนโยบาย ประสานงานและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกในการขอตั้งงบประมาณรองรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

8.2 คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม เป็นกลไกหลักในการบริหารกองทุนในส่วนกลาง และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด

คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการสังคมจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการและพิจารณาอนุมัติเงินจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรมาโครงการที่อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาต้องมียอดงบประมาณดังต่อไปนี้

- กรณีที่เป็นโครงการตอบสนองความต้องการในพื้นที่ (ชุมชนหรือชุมชนท้องถิ่น) โดยตรง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การสวัสดิการสังคมในพื้นที่ ทำหน้าที่บูรณาการโครงการต่างๆร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งกำหนดและดูแลผู้ให้ทุนแล้วเสนอต่อคณะอนุกรรมการกองทุนฯ จังหวัด
- กรณีที่เป็นงานสวัสดิการสังคมเชิงประเด็นที่สอดคล้องกับนโยบายของ ก.ส.ค. หรือ ก.ส.จ./ ก.ส.ก. และ/หรือแผนยุทธศาสตร์ฯ และแผนปฏิบัติการฯ องค์การที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมในจังหวัดนั้นๆ เป็นผู้จัดทำโครงการเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ ทั้งนี้ ผู้เสนอโครงการต้องปรึกษาหารือแนวทางการดำเนินงานกับหน่วยงานหรือเครือข่ายในจังหวัดที่ทำงานด้านนั้นด้วย

8.3 คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมในกระบวนการบริหารจัดการ และการจัดการความรู้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและท้องถิ่นในดำเนินงานกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่และแผนปฏิบัติการฯ

8.4 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมทำหน้าที่ติดตามการบริหารกองทุนและการใช้จ่ายเงินกองทุนในส่วนกลาง และวางกลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกองทุนฯในส่วนกลาง และ กองทุนฯจังหวัด โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน มีการประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนมีการจัดทำผลการประเมิน และรายงานผลตามลำดับ ไปยังคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ก.ส.จ. /ก.ส.ก. และ ก.ส.ค. อย่างเป็นระบบ

9. การกำกับ ดูแล การติดตามและประเมินผล

9.1 จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ

9.2 ประชุมชี้แจงความเข้าใจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ

9.3 คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ส่วนกลาง และ คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ จังหวัด ซึ่งทำหน้าที่วางระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ของแต่ละจังหวัด โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน มีการประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ตลอดจนมีการจัดทำผลการประเมิน และรายงานผลตามลำดับไปยัง ก.ส.จ./ก.ส.ก. คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ส่วนกลาง และ ก.ส.ค. รวมทั้งมีการรายงานผลอย่างเป็นระบบกลับมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรสวัสดิการสังคมในพื้นที่เพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

9.4 คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการเป็นประจำทุกปี โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

แผนงาน 3 & 4

- เตรียมความพร้อม (นโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน)
 - คน (พม., ภาคส่วนอื่นๆ, ชุมชน)
 - เงิน (งบประมาณ, กองทุน สวค. - ห่วย, อื่นๆ รวมทั้ง จากชุมชน)
 - ความรู้ (การจัดการความรู้ วิจัย)
 - กลไก (โครงสร้าง, ขั้นตอน, คู่มือ)
 - การสร้างบรรยากาศที่เอื้อ (การเมือง, กระแส)
- ดำเนินงาน
 - พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ประเด็น
 - พื้นที่นำร่อง ทุกพื้นที่
- กำกับ นิเทศ
 - ใคร
 - ความถี่
- ติดตาม ประเมินผล
 - ใครติดตาม
 - ความถี่
 - ระบบรายงาน (ใคร รายงานให้ใคร เพื่ออะไร)
- มาตรฐานการทำงาน และ competency คนทำงาน
 - การกำหนดมาตรฐานของแต่ละงาน
 - การส่งเสริมการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน
 - การพัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถ
 - การสร้างเครื่องมือในการทำงานจัดสวัสดิการสังคม
 - การสร้างคู่มือการปฏิบัติงาน
 - คู่มือการประเมินผลการทำงาน